

RADA MIASTA PŁOCKA

Dmle Nr 270

UCHWAŁA Nr.....

Rady Miasta Płocka

z dnia.....2015r.

w sprawie: przystąpienia Gminy Miasto Płock do "Porozumienia Burmistrzów" na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii (klimatu i energii)

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 12a z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 1515 z późn. zmian.) oraz Załącznika Nr 1 do Uchwały Nr 411/XXIX/08 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2008 roku w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku, Rada Miasta Płocka uchwala, co następuje:

§1

Wyraża się zgodę na przystąpienie do "Porozumienia Burmistrzów" (Covenant of Mayors) zainicjowanego przez Komisję Europejską ruchu europejskiego na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii (klimatu i energii) oraz upoważnia się Prezydenta Miasta Płocka do podpisania wniosku akcesyjnego i działania w ramach podpisanego porozumienia.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Płocka.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Rady Miasta Płocka

PREZYDENT
Miasta Płocka
Andrzej Nowakowski

RADCA PRAWNY

KIEROWNIK
Referatu Strategii i Planowania

DYREKTOR
Wydziału Rozwoju
i Polityki Gospodarki Miasta

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka

Piotr Nieśluchowski

Agata Pomianowska-Molak

Jacek Terebus

mgr Radosław Ziółkowski
t.d.-M-1588

Uzasadnienie

Miasto Płock w 2008 roku przyjęło do realizacji „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku”, opierając swoje działania między innymi o Agendę 21 jako jeden z podstawowych dokumentów Konferencji Narodów Zjednoczonych. Tym samym Strategia Miasta stała się swoistą Lokalną Agendą 21.

Kontynuacją tych zamierzeń było przyjęcie przez Radę Miasta Płocka Uchwały Nr 189/X/2015 w sierpniu 2015 roku w sprawie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Wg założeń narodowego programu rozwoju gospodarki niskoemisyjnej pod pojęciem gospodarki niskoemisyjnej należy rozumieć działalność, która ma przynieść rozwój gospodarczy i poprawę warunków życia ludzi na terenie gminy przy założeniu obniżonej energochłonności i niskim poziomie emisji do środowiska (głównie CO₂) w trakcie realizowanych lokalnie działań.

Działania podejmowane na szczeblu międzynarodowym przez rządy poszczególnych państw mają przyczynić się do poszanowania w swoich działaniach wpływu na klimat naszej planety. Analogiczne działania podejmowane są na szczeblach lokalnych przez inicjatywę Covenant of Mayors, której sygnatariuszami jest wiele miast polskich, europejskich i światowych. W listopadzie 2015 roku zostało zainaugurowane nowe zintegrowane Porozumienie Burmistrzów na rzecz klimatu i energii, łączące inicjatywę Porozumienie Burmistrzów (ang. Covenant of Mayors) oraz Burmistrzowie na rzecz adaptacji do zmian klimatu (ang. Mayors Adapt). Miasto Płock poprzez świadome wdrażanie dokumentów programowych przystępuje do tej inicjatywy.

W załączeniu znajduje się opis deklaracyjny przystąpienia, który został udostępniony przez krajowego partnera rządowego czyli Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

krajowego partnera rządowego czyli Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

KIEROWNIK
Referatu Strategii i Planowania

Piotr
Piotr Niesłuchowski

DYREKTOR
Wydziału Rozwoju
i Polityki Gospodarczej Miasta

Aneta
Aneta Pomianowska-Moła

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka

Jacek
Jacek Terebus

NOWE ZINTEGROWANE POROZUMIENIE MIĘDZY BURMISTRZAMI NA RZECZ KLIMATU I ENERGII

My, Burmistrzowie podpisujący niniejsze Porozumienie, podzielamy wizję zrównoważonej przyszłości – bez względu na wielkość naszej gminy czy też jej lokalizację na mapie świata. Ta wspólna wizja napędza nasze działania w kierunku rozwiązywania wzajemnie powiązanych wyzwań: łagodzenia zmian klimatycznych, przystosowywania się do nich i korzystania ze zrównoważonej energii. Razem jesteśmy gotowi zrealizować konkretne, długoterminowe cele, które obecnym i przyszłym pokoleniom gwarantują środowisko stabilne pod względem ekologicznym, społecznym i ekonomicznym. Naszym wspólnym obowiązkiem jest budowanie bardziej zrównoważonych, atrakcyjnych, nadających się do zamieszkania, odpornych i energooszczędnych obszarów.

MY, BURMISTRZOWIE, POTWIERDZAMY, ŻE:

Zmiany klimatu zachodzą już teraz i są jednym z największych globalnych wyzwań naszych czasów, wymagających natychmiastowego działania i współpracy między władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi na całym świecie.

Władze lokalne i regionalne są kluczowymi podmiotami napędzającymi transformację energetyki i walkę ze zmianami klimatu na poziomie zarządzania najbliższej obywateli. Wspólnie ze szczeblem regionalnym i krajowym ponoszą one odpowiedzialność za działania na rzecz klimatu i są gotowe do podejmowania działań niezależnie od zobowiązań innych podmiotów.

Władze lokalne i regionalne w każdej sytuacji społeczno-ekonomicznej i w każdej lokalizacji geograficznej stoją na pierwszej linii działań w zakresie ograniczania podatności swoich terytoriów na różne skutki zmian klimatu. Mimo iż działania mające na celu ograniczenie emisji są już w toku, adaptacja do nich pozostaje w związku z tym koniecznym i niezbędnym uzupełnieniem łagodzenia tych zmian.

Łagodzenie zmian klimatu i dostosowywanie się do nich może przynieść wiele korzyści dla środowiska, społeczeństwa i gospodarki. W przypadku kompleksowego rozwiązywania tych problemów otwierają się nowe możliwości w zakresie promowania lokalnego zrównoważonego rozwoju. Zalicza się tu budowanie społeczności i infrastruktury sprzyjającej włączeniu społecznemu, odpornej na zmianę klimatu i energooszczędnej, poprawę jakości życia, stymulowanie inwestycji i innowacji, wzmacnianie lokalnej gospodarki i tworzenia miejsc pracy oraz wzmacnianie zaangażowania interesariuszy i współpraca z nimi.

Lokalne rozwiązania wyzwań klimatyczno-energetycznych pomagają zapewnić każdemu obywatelowi bezpieczną, zrównoważoną, konkurencyjną i niedrogą energię, a tym samym przyczynić się do ograniczania zależności energetycznej i ochrony konsumentów narażonych na różne zagrożenia.

MY, BURMISTRZOWIE, MAMY WSPÓLNĄ WIZJĘ DZIAŁAŃ DO ROKU 2050:

- Przyspieszanie dekarbonizacji naszych terytoriów, tym samym przyczyniając się do utrzymania poziomu globalnego ocieplenia poniżej 2 °C;
- Wzmacnianie naszej zdolności do przystosowywania się do nieuniknionych skutków zmian klimatu, tym samym czyniąc nasze terytoria bardziej odpornymi;
- Zwiększanie efektywności energetycznej i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii na naszych terenach, tym samym gwarantując wszystkim powszechny dostęp do bezpiecznych, zrównoważonych i niedrogich usług energetycznych.

MY, BURMISTRZOWIE, ZOBOWIĄZUJEMY SIĘ DO PRZYZCYNIANIA SIĘ DO REALIZACJI TEJ WIZJI POPRZECZ:

- Ograniczenie emisji dwutlenku węgla na naszym terytorium do 2030 roku o co najmniej 40% poprzez poprawę efektywności energetycznej i zwiększanie poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Zwiększanie naszej odporności na skutki zmian klimatu;
- Przekładanie tych zobowiązań na szereg konkretnych działań¹, w tym opracowywanie planów działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu, w których określono konkretne działania i nakreślono pożądane efekty;
- Regularne monitorowanie postępów w ramach tej inicjatywy i składanie sprawozdań w tym zakresie;
- Udostępnianie naszej wizji, wyników, doświadczenia i know-how innym organom władz lokalnych i regionalnych w UE i poza nią poprzez bezpośrednią współpracę i partnerską wymianę.

MY, BURMISTRZOWIE, POTWIERDZAMY, ŻE OPRÓCZ NASZEGO ZAANGAŻOWANIA POTRZEBNE JEST:

- Silne przywództwo polityczne;
- Ustanowienie ambitnych, długoterminowych celów wykraczających poza mandat polityczny;
- Skoordynowane (wzajemnie powiązane) działania między łagodzeniem a adaptacją do zmian dzięki mobilizacji wszystkich zaangażowanych działów władz miejskich;
- Międzysektorowe i holistyczne podejście terytorialne;
- Przydział odpowiednich zasobów ludzkich, technicznych i finansowych;
- Zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron z naszych terytoriów;
- Wzmacnianie pozycji obywateli jako głównych odbiorców energii, „prosumentów” i uczestników w ramach systemu energii dostosowującego się do popytu;
- Natychmiastowe działanie, w szczególności poprzez działania typu „no-regret” i działania elastyczne;
- Wdrażanie inteligentnych rozwiązań mających na celu sprostanie wyzwaniom technicznym i społecznym w zakresie transformacji energetyki;
- Regularne korekty naszych działań zgodnie z ustaleniami z monitorowania i procesu ewaluacji;

¹ przedstawionych w załączniku

- Połączona współpraca horyzontalna i wertykalna (czyli między władzami lokalnymi i z wszystkimi pozostałymi szczeblami władzy).

MY, BURMISTRZOWIE, Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJEMY:

- Inicjatywę Komisji Europejskiej uwzględniającą oba filary łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich w ramach tej inicjatywy zbiorczej i dalsze wzmacnianie synergii z pozostałymi obszarami i inicjatywami polityki unijnej;
- Wsparcie Komisji Europejskiej na rzecz rozszerzenia nowego modelu Porozumienia między burmistrzami na inne części świata;
- Silne wsparcie Komitetu Regionów dla nowego Porozumienia między burmistrzami i jego celów jako instytucjonalny rzecznik unijnych władz lokalnych i regionalnych;
- Pomoc udzielaną władzom lokalnym przez państwa członkowskie, regiony, województwa/prowincje, miasta będące mentorami i inne struktury instytucjonalne przy realizacji zobowiązań w zakresie łagodzenia zmian klimatu i dostosowywania się do nich.

MY, BURMISTRZOWIE, ZACHĘCAMY:

– INNE WŁADZE LOKALNE DO:

- Dołączenia do nas i naszych zobowiązań;
- Dzielenia się wiedzą i zaangażowania się w działania w zakresie budowania potencjału w ramach tej nowej struktury.

– WŁADZE SZCZEBLA REGIONALNEGO/NIŻSZEGO NIŻ PAŃSTWOWY DO:

- Przekazywania nam strategicznych wytycznych oraz wsparcia technicznego i finansowego w zakresie opracowywania, wdrażania i monitorowania naszych planów działania i związanych z nimi działań;
- Pomagania nam przy wspieraniu współpracy i wspólnych podejść do bardziej efektywnego i zintegrowanego działania.

– RZĄDY KRAJOWE DO:

- Wzięcia odpowiedzialności za walkę ze zmianami klimatu oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia politycznego i finansowego na rzecz procesu przygotowywania i realizacji naszych lokalnych strategii łagodzenia zmian i przystosowywania się do nich;
- Angażowania nas w przygotowywanie i realizację krajowych strategii w zakresie łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich;
- Zadbania o odpowiedni dostęp do mechanizmów finansowych wspierających lokalne działania na rzecz klimatu i energii;
- Uznawania wpływu naszych lokalnych działań, wyrażania naszych potrzeb i odzwierciedlania naszych poglądów w europejskich i międzynarodowych procesach klimatycznych.

– INSTYTUCJE EUROPEJSKIE DO:

- Konsolidowania ram politycznych, które wspierają wdrażanie lokalnych strategii w zakresie klimatu i energii oraz współpracy między miastami;
- Udzielania nam odpowiedniej pomocy operacyjnej, technicznej i promocyjnej;
- Kontynuowania uwzględniania nowego Porozumienia między burmistrzami w ramach odpowiednich polityk, programów i działań Unii Europejskiej wspierających przy jednoczesnym angażowaniu nas w przygotowywanie i realizację poszczególnych etapów;

- Kontynuowania tworzenia możliwości finansowania realizacji podjętych przez nas zobowiązań, a także proponowania mechanizmów ukierunkowanej pomocy na opracowywanie projektów, pomagających nam przy opracowywaniu większych programów inwestycyjnych, organizowaniu przetargów ich dotyczących i ich uruchamianiu;
- Potwierdzania naszej roli i wysiłków w ramach łagodzenia zmian klimatu i dostosowywania się do nich oraz informowania społeczności międzynarodowej o naszych osiągnięciach.

– INNE ZAINTERESOWANE STRONY² DO:

- Mobilizowania i dzielenia się wiedzą, know-how, technologiami i środkami finansowymi, które uzupełniają i wzmacniają nasze lokalne wysiłki, zwiększają skalę budowania potencjału, wspierają innowacyjność i stymulują inwestycje;
- Stawania się aktywnymi graczami w ramach transformacji energetyki i wspierania nas poprzez angażowanie się w działania społeczności.

² Na przykład sektor prywatny, instytucje finansowe, społeczeństwo obywatelskie, społeczność naukowa i akademicka.

ZAŁĄCZNIK I – NOWE POROZUMIENIE MIĘDZY BURMISTRZAMI ZASADY PRZEWODNIE DOTYCZĄCE PROCESU KROK PO KROKU

WSPÓLNY PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ WSPÓLNEJ WIZJI:

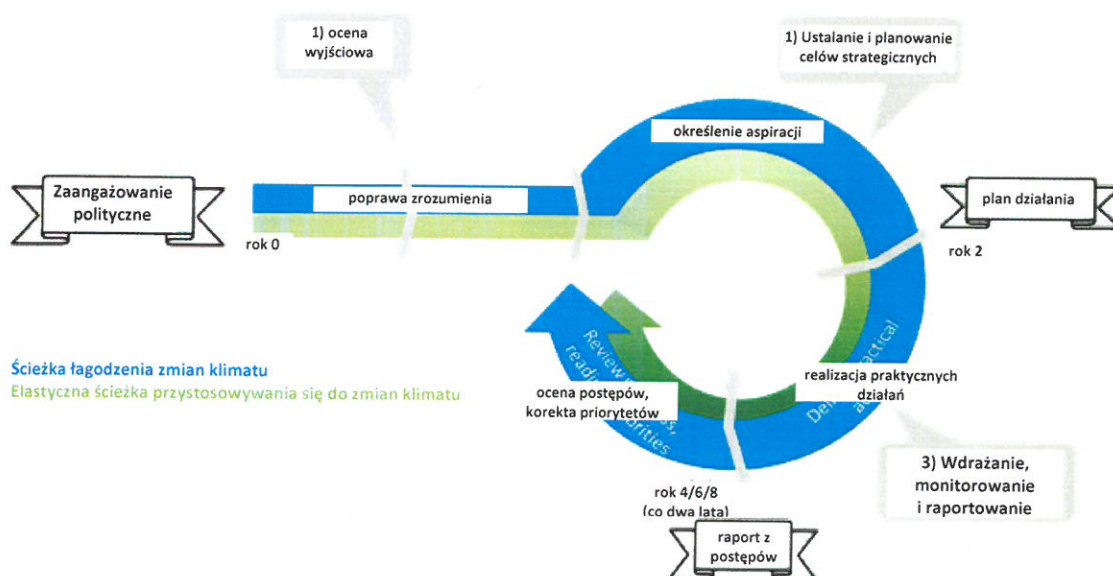
W celu osiągnięcia swoich celów dotyczących łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich sygnatariusze zobowiązują się do realizacji szeregu działań:

KROK / FILAR	ŁAGODZENIE	PRZYSTOSOWANIE SIĘ
1) Rozpoczęcie i wstępna ocena	Przygotowanie bazowej inwentaryzacji emisji	Przygotowywanie oceny ryzyka i zagrożeń wynikających ze zmian klimatu
2) Ustalanie i planowanie celów strategicznych	Składanie planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)* oraz uwzględnianie łagodzenia zmian klimatu oraz kwestii przystosowywania się do nich w ramach odpowiednich polityk, strategii i planów w ciągu dwóch lat od formalnego podpisania	
3) Wdrażanie, monitorowanie i raportowanie	Sprawozdania z postępów co dwa lata od momentu złożenia planu SECAP na platformie tej inicjatywy	

* Strategia adaptacji do zmian klimatu powinna stanowić część planu SECAP lub też można ją opracować i uwzględnić w odrębnym dokumencie bądź dokumentach. Sygnatariusze mogą zdecydować się na dowolny format – patrz sekcja dotycząca „ścieżki przystosowywania się do zmian klimatu” poniżej.

Przez pierwszy i drugi rok tworzy się grunt pod plan, koncentrując się przy tym na ocenie sytuacji (główne źródła emisji CO₂ i możliwości ich ograniczania, główne zagrożenia klimatyczne i związane z nimi obecne/przyszłe wyzwania), określając priorytety dotyczące łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich i początkowe osiągnięcia, wzmacniając zaangażowanie wspólnot i mobilizując wystarczające zasoby i zdolności do podjęcia niezbędnych działań. W kolejnych latach należy się skupić na wzmacnianiu rozpoczętych działań i projektów i zwiększaniu ich skali w celu przyspieszenia zmian.

ELASTYCZNE ŚCIEŻKI, KTÓRE MOŻNA DOSTOSOWYWAĆ DO LOKALNYCH REALIÓW:

W ramach nowego Porozumienia między burmistrzami zaproponowano ramy działań, pozwalające władzom lokalnym na przełożenie ich planów w zakresie łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich na realne działania, biorąc przy tym pod uwagę występującą tu różnorodność. Miastom uczestniczącym w inicjatywie zapewnia się odpowiednią elastyczność, jeśli chodzi o wybór najlepszej drogi do realizacji swoich działań lokalnych. Nawet jeśli priorytety są różne, władze lokalne zachęca się do podejmowania działań w sposób zintegrowany i całościowy.

– Ścieżka dotycząca łagodzenia zmian

W ramach „ścieżki” łagodzenia zmian uwzględniono pewien stopień elastyczności dla sygnatariuszy – szczególnie w przypadku inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych (np. rok bazowy (rok odniesienia, kluczowe sektory, które należy wziąć pod uwagę, wskaźniki emisji stosowane do wyliczeń, jednostka emisji stosowana na potrzeby sprawozdawczości itp.).

– Ścieżka dotycząca przystosowywania się do zmian

„Ścieżka” dotycząca przystosowywania się do zmian jest ciągle na tyle elastyczna, aby być w stanie uwzględnić nową wiedzę i ustalenia i odzwierciedlać zmieniające się warunki i możliwości sygnatariuszy. W ciągu uzgodnionego dwuletniego terminu trzeba przeprowadzić ocenę ryzyka i zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Efekty będą stanowić podstawę do określenia, w jaki sposób terytorium bardziej uodpornić. Strategię w zakresie przystosowywania się do zmian klimatu, którą należy uwzględnić w zrównoważonym planie działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu lub w innych odpowiednich dokumentów planistycznych, można wzmacniać i korygować wraz z upływem czasu. Działania typu „no-regret” można uznać za pierwsze i uzupełnione innymi działaniami na przestrzeni lat (np. gdy sytuacja co dwa lata poddawana jest ponownej ocenie, podczas zmiany planu działania) – umożliwi to adaptację w odpowiednim czasie i przy niższych kosztach.

WIARYGODNY, PRZEJRZYSTY RUCH:

- **Wsparcie zatwierdzenie:** Dokument dotyczący zaangażowania, działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu oraz inne dokumenty planistyczne podlegają ratyfikacji w drodze uchwały rady gminy. W ten sposób można zagwarantować długoterminowe wsparcie polityczne.
- **Solidne, spójne i zharmonizowane ramy gromadzenia danych i ich raportowania:** W oparciu o doświadczenie praktyczne gmin, regionów i sieci miejskich metodologia Porozumienia, opracowana wspólnie z Komisją Europejską, opiera się na solidnych podstawach naukowych i technicznych. Opracowano wspólne zasady metodologiczne i szablony sprawozdawcze, umożliwiające sygnatariuszom śledzenie, raportowanie i podawanie do wiadomości publicznej swoich postępów w sposób zorganizowany i systematyczny. W ten sposób zagwarantowana jest przejrzystość, rozliczalność i możliwość porównywania lokalnych działań klimatycznych.
- **Uznanie i widoczność podejmowanych działań:** Na stronie Porozumienia publicznie dostępne są rezultaty (indywidualne i zbiorowe), co ma na celu inspirowanie innych oraz ułatwianie wymiany i samooceny. Raportowanie danych za pośrednictwem Porozumienia pozwala sygnatariuszom demonstrowanie szerokiego oddziaływania swoich działań w terenie. Dane zebrane za pomocą ram sprawozdawczości Porozumienia krajowym, europejskim i międzynarodowym decydentom zapewniają również istotne informacje zwrotne na temat działań lokalnych.

- **Ocena danych przekazywanych przez sygnatariuszy:** Ta kontrola jakości przyczynia się do zapewniania wiarygodności i rzetelności całej nowej inicjatywy Porozumienia między burmistrzami.
- **Zawieszenie w przypadku niezgodności:** Sygnatariusze wyrażają zgodę na zawieszenie członkostwa w ramach inicjatywy – z zastrzeżeniem uprzedniego powiadomienia na piśmie ze strony nowego Biura Porozumienia – w przypadku niezłożenia w ustalonych terminach powyższych dokumentów (czyli planu działania i raportów z postępów). Procedura ta zapewnia większą przejrzystość i uczciwość względem innych sygnatariuszy realizujących swoje zobowiązania.

ZAŁĄCZNIK II – WPROWADZENIE I KONTEKST

Nowi sygnatariusze Porozumienia między burmistrzami zobowiązują się do działania, mając przy tym w pełni świadomość następujących kwestii:

- Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) ponownie potwierdził w swym [piątym sprawozdaniu oceniającym](#), że zmiany klimatu są faktem i że działalność człowieka w dalszym ciągu wpływa na klimat Ziemi;
- Zgodnie z ustaleniami z IPCC łagodzenie i adaptacja stanowią uzupełniające się podejścia do ograniczania ryzyka zmian klimatu w ramach różnych skal czasowych;
- Rządy krajowe w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) uzgodniły zbiorowy cel polegający na utrzymaniu średniego globalnego ocieplenia poniżej 2 °C w porównaniu do poziomów przedprzemysłowych;
- W kontekście Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (Rio+20) rządy krajowe uzgodniły szereg [celów dotyczących zrównoważonego rozwoju](#); wśród których cel 7 wymaga od społeczności międzynarodowej, aby „wszystkim zapewniła dostęp do niedrogiej, niezawodnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii”, natomiast cel 11 „sprawienia, by miasta i osiedla ludzkie zaczęły sprzyjać włączeniu społecznemu, stały się bezpieczne, odporne i zrównoważone”;
- W ramach inicjatywy „[Zrównoważonej Energii dla Wszystkich Ludzi](#)”, zapoczątkowanej w 2011 r. przez Sekretarza Generalnego ONZ, skoncentrowano się na realizacji do roku 2030 następujących trzech powiązanych celów: „zapewnienie powszechnego dostępu do nowoczesnych usług energetycznych”, „podwojenie globalnego tempa poprawy efektywności energetycznej” oraz „podwojenie udziału energii odnawialnej w ogóle dostaw energii”;
- W 2008 r. jako kluczowe działanie w ramach [strategii unijnej w sprawie adaptacji do zmian klimatu](#) (WE, 2013) Komisja Europejska (KE) oficjalnie uruchomiła nowe Porozumienie między burmistrzami, a w 2014 r. inicjatywę „Mayors Adapt” w celu angażowania i wspierania władz lokalnych przy podejmowaniu działań służących odpowiednio łagodzeniu zmian klimatu i przystosowywaniu się do nich;
- Od momentu uruchomienia nowe Porozumienie między burmistrzami uznano za kluczowy instrument UE, w szczególności w strategii [unii energetycznej](#) (WE, 2015) oraz europejskiej strategii [bezpieczeństwa energetycznego](#) (WE, 2014) w celu przyspieszenia transformacji energetycznej i poprawy bezpieczeństwa dostaw energii;
- W październiku 2014 r. UE przyjęła [ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030](#), wyznaczające nowe cele (czyli ograniczenie w kraju emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40%, energii zużywanej w UE ze źródeł odnawialnych o co najmniej 27%, oszczędności energii na poziomie co najmniej 27%);
- W 2011 r. Komisja Europejska przyjęła „[Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.](#)” w celu ograniczenia do roku 2050 emisji gazów cieplarnianych w UE o 80-95% w porównaniu do 1990 roku – inicjatywę przyjętą z zadowoleniem również przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej.
- Komitet Regionów UE (KR) podkreśla swoje większe zaangażowanie we wspieranie nowego Porozumienia między burmistrzami, m.in. poprzez poświęconą mu platformę w KR oraz inne narzędzia, przedstawione w jego opinii na temat przyszłości Porozumienia (ENVE-VI-006).

ZAŁĄCZNIK III – GLOSARIUSZ

- **Zmiany klimatu:** każda zmiana klimatu w czasie, bez względu na to, czy zachodzi naturalnie, czy też w wyniku działalności człowieka
- **Łagodzenie zmian klimatu:** działania podejmowane w celu ograniczenia stężenia gazów cieplarnianych odprowadzanych do atmosfery
- **Adaptacja/przystosowywanie się do zmian klimatu:** działania podejmowane w celu przewidywania negatywnych skutków zmian klimatu, zapobiegania im lub minimalizacji szkód przez nie ewentualnie powodowanych lub też korzystanie z ewentualnych możliwości
- **Możliwości działań typu „no-regret” (adaptacja):** działania zapewniające natychmiastowe korzyści ekonomiczne i ekologiczne. Są warte realizacji w każdym prawdopodobnych scenariuszach klimatycznych.
- **Odporność:** zdolność systemu społecznego i ekologicznego do absorpcji zaburzeń przy jednoczesnym zachowaniu tych samych podstawowych sposobów funkcjonowania i zdolności do adaptacji do obciążenia i zmiany (klimatu)
- **Ryzyko:** prawdopodobieństwo wystąpienia w jakimś określonym czasie w przyszłości skutków lub strat szkodliwych pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym (np. życia, stanu zdrowia, środków do życia, majątku i usług), które mogłyby wystąpić w danej społeczności lub społeczeństwie, w którym występują sprzyjające temu warunki
- **Poziom narażenia:** stopień, w jakim system narażony jest na niekorzystne skutki zmian klimatu, w tym zmienność klimatu i ekstremalne warunki, a także w jakim niezdolny jest do radzenia sobie z nimi (przeciwnieństwo odporności)
- **Inwentaryzacja emisji:** określenie ilości emisji CO₂ (lub jego ekwiwalentu) powstających w wyniku zużycia energii na terytorium sygnatariuszy Porozumienia w określonym roku – umożliwia określenie głównych źródeł emisji CO₂ i możliwości ich ograniczania.
- **Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu:** kluczowy dokument, w którym sygnatariusze Porozumienia przedstawiają zarys tego, w jaki sposób zamierzają osiągnąć swoje cele. Określa się w nim działania związane z łagodzeniem zmian klimatu i przystosowywaniem się do nich, służące realizacji wyznaczonych celów, wraz z ramami czasowymi i przypisanym zakresem obowiązków.
- **Ocena ryzyka i zagrożeń:** analiza, w której określa się charakter i zakres ryzyka poprzez analizę potencjalnych zagrożeń i ocenę poziomu narażenia, który mógłby stanowić potencjalne zagrożenie lub powodować szkody dla ludzi, mienia, środków do życia i środowiska, do którego zależą – pozwala ona na określenie obszarów zainteresowania mających decydujące znaczenie, a tym samym dostarcza również informacji umożliwiających podejmowanie decyzji. Ocena może dotyczyć zagrożeń związanych z powodzią, ekstremalnymi temperaturami i falą upałów, suszą i niedoborem wody, huraganami i innymi ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, częstszymi pożarami lasów, podnoszeniem się poziomu mórz i erozją wybrzeża (w stosownych przypadkach).
- **Sprawozdanie z postępów:** dokument, który sygnatariusze Porozumienia zobowiązują się składać co dwa lata od momentu złożenia swojego planu, w którym to dokumencie przedstawiają wyniki śródkresowe z realizacji – ma on na celu ocenę tego, czy wstępne wyniki są zgodne z wyznaczonymi celami.
- **„Prosumenci”:** proaktywni konsumenci, konsumenci, którzy są odpowiedzialni nie tylko za swoje zużycia energii, lecz biorą również odpowiedzialność za jej produkcję.

POROZUMIENIE BURMISTRZÓW

MAJĄC NA UWADZE, że Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) potwierdził, że zmiany klimatyczne są zjawiskiem realnym, które spowodowane jest w dużej mierze wykorzystywaniem energii na potrzeby ludzkiej działalności;

MAJĄC NA UWADZE, że 9 marca 2007 r. Unia Europejska przyjęła pakiet „Energia dla zmieniającego się świata”, zobowiązując się jednostronnie do ograniczenia swoich emisji dwutlenku węgla o 20% do roku 2020 w wyniku zwiększenia o 20% efektywności energetycznej i osiągnięcia 20-procentowego udziału energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym;

MAJĄC NA UWADZE, że „Plan działania Unii Europejskiej na rzecz racjonalizacji zużycia energii: sposoby wykorzystania potencjału” wymaga zawarcia „Porozumienia między burmistrzami” jako działania pierwszoplanowego;

MAJĄC NA UWADZE, że Komitet Regionów podkreśla potrzebę połączenia sił lokalnych i regionalnych, ponieważ zarządzanie wieloszczeblowe jest efektywnym narzędziem zwiększania skuteczności działań podejmowanych w walce ze zmianami klimatycznymi, i w związku z tym zachęca regiony do zaangażowania się w porozumienie między burmistrzami;

MAJĄC NA UWADZE, fakt, że wyrażamy wolę zastosowania się do zaleceń zawartych w Karcie lipskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, dotyczącej konieczności poprawienia efektywności energetycznej;

MAJĄC NA UWADZE, zobowiązania z Aalborga, na których opiera się wiele podejmowanych aktualnie wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju miast oraz procesów w ramach agendy lokalnej 21;

MAJĄC NA UWADZE, że władze lokalne i regionalne ponoszą wspólną odpowiedzialność z władzami krajowymi za walkę z globalnym ociepleniem oraz że odpowiedzialność ta musi być niezależna od zobowiązań innych podmiotów;

MAJĄC NA UWADZE, że miasta przyczyniają się bezpośrednio i pośrednio (poprzez produkty i usługi, z których korzystają ich obywatele) do ponad połowy emisji gazów cieplarnianych pochodzących z wykorzystania energii koniecznej na potrzeby ludzkiej działalności;

MAJĄC NA UWADZE, że wywiązanie się UE ze zobowiązania do ograniczenia emisji będzie możliwe jedynie pod warunkiem zaangażowania podmiotów lokalnych, obywateli i ich ugrupowań;

MAJĄC NA UWADZE, że konieczne jest, by władze lokalne i regionalne, jako jednostki administracyjne najbliższe obywatelom, inicjowały odpowiednie działania i świeciły przykładem;

MAJĄC NA UWADZE, że wiele działań – dotyczących zapotrzebowania na energię i odnawialnych źródeł energii – koniecznych, by zapobiec rozregulowaniu klimatu, leży w kompetencjach władz lokalnych bądź też ich realizacja nie byłaby możliwa bez poparcia politycznego ze strony tych władz;

MAJĄC NA UWADZE, że państwa członkowskie UE mogą wykorzystać skuteczne działania na szczeblu lokalnym, by wywiązać się ze swych zobowiązań w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych;

MAJĄC NA UWADZE, że władze lokalne i regionalne w całej Europie ograniczają emisje zanieczyszczeń powodujących globalne ocieplenie poprzez wprowadzanie programów efektywności energetycznej, obejmujących zrównoważoną mobilność w mieście oraz rozpowszechnianie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych;

**Porozumienie
między burmistrzami**
dla zrównoważonej gospodarki
energetycznej na szczeblu lokalnym

www.eumayors.eu

MY, BURMISTRZOWIE, ZOBOWIĄZUJEMY SIĘ:

wykroczyć poza cele wyznaczone dla UE do roku 2020 poprzez zmniejszenie emisji dwutlenku węgla w podlegających nam jednostkach terytorialnych o co najmniej 20% dzięki wdrożeniu planu działań na rzecz zrównoważonej energii w dziedzinach wchodzących w zakres naszych kompetencji; zobowiązanie takie oraz plan działań zostaną ratyfikowane w drodze odpowiednich procedur;

przygotować służącą za punkt odniesienia inwentaryzację emisji jako podstawę planu działań na rzecz zrównoważonej energii;

przedstawić plan działań na rzecz zrównoważonej energii w ciągu roku po oficjalnym przystąpieniu przez każdego z nas do niniejszego Porozumienia między burmistrzami;

przystosować struktury miejskie, w tym zapewnić wystarczające zasoby ludzkie, by podjąć niezbędne działania;

zmobilizować społeczeństwo obywatelskie na podlegających nam obszarach geograficznych do udziału w opracowaniu planu działań, określeniu strategii i środków koniecznych do wdrożenia i zrealizowania jego celów – każda jednostka terytorialna opracuje plan i prześle go do Sekretariatu Porozumienia w ciągu roku od przystąpienia do Porozumienia;

przedstawiać co najmniej raz na dwa lata **sprawozdania z wdrażania** służące ocenie, monitorowaniu i weryfikacji celów;

dzielić się swoimi doświadczeniami i fachową wiedzą z innymi jednostkami terytorialnymi;

organizować Dni Energii oraz Dni Porozumienia Miast we współpracy z Komisją Europejską i innymi zainteresowanymi stronami, co umożliwi obywatelom bezpośrednie skorzystanie z możliwości i czerpanie korzyści wynikających z bardziej racjonalnego wykorzystania energii, a także pozwoli na regularne informowanie lokalnych środków przekazu o postępach w realizacji planu działań;

aktywnie uczestniczyć w corocznej Konferencji Burmistrzów UE na rzecz Zrównoważonej Energii dla Europy;

rozpowszechniać przesłanie zawarte w Porozumieniu na właściwych forach, a zwłaszcza zachęcać innych burmistrzów do przystąpienia do Porozumienia;

uznać fakt, że nasze członkostwo w Porozumieniu ustaje – po pisemnym powiadomieniu przez Sekretariat Porozumienia – w wypadku gdy:

- i) nie przedstawimy planu działań na rzecz zrównoważonej energii w ciągu roku po przystąpieniu do Porozumienia,
- ii) nie spełnimy ogólnego celu zmniejszenia emisji dwutlenku węgla wyznaczonego w planie działania z uwagi na całkowite niewdrożenie bądź niedostateczne wdrożenie planu,
- iii) nie przedstawimy sprawozdania w ciągu dwóch kolejnych okresów sprawozdawczych.

MY, BURMISTRZOWIE, POPIERAMY:

decyzję Komisji Europejskiej o ustanowieniu i finansowaniu struktury służącej technicznemu wsparciu i pomocy w promowaniu powyższych działań – w ramach przewidzianego na to budżetu – w tym służącej wprowadzeniu narzędzi oceny i monitorowania, mechanizmów ułatwiających wymianę fachowej wiedzy pomiędzy jednostkami terytorialnymi oraz narzędzi umożliwiających przeniesienie na nowy grunt i powielanie rozwiązań, które przynoszą pomyślne wyniki;

przyjęcie przez Komisję Europejską roli koordynatora unijnej Konferencji Burmistrzów na rzecz Zrównoważonej Energii dla Europy;

deklarowany zamiar Komisji Europejskiej, by ułatwiać wymianę doświadczeń jednostkom terytorialnym uczestniczącym w Porozumieniu oraz by dostarczać im wytycznych i przykładowych rozwiązań wzorcowych, które mogłyby wdrażać, a także by dopomagać im w przyłączaniu się do istniejących inicjatyw i sieci wspierających działania władz lokalnych w dziedzinie ochrony klimatu; tego rodzaju wzorce powinny stać się integralną częścią niniejszego Porozumienia ujętą w formie załącznika;

pomoc Komisji Europejskiej na rzecz uznania i nagłośnienia faktu uczestnictwa miast w Porozumieniu poprzez stosowanie specjalnego logo „Zrównoważona Energia dla Europy” oraz promowanie tych miast z wykorzystaniem możliwości komunikacyjnych Komisji;

głębokie zaangażowanie Komitetu Regionów jako przedstawiciela władz lokalnych i regionalnych na forum UE w działania podejmowane w ramach Porozumienia i realizację celów;

pomoc, jakiej państwa członkowskie, regiony, prowincje, miasta ogrywające rolę mentorów i inne **struktury instytucjonalne** popierające Porozumienie udzielają mniejszym gminom, tak aby mogły one spełnić warunki przewidziane w niniejszym Porozumieniu.

MY, BURMISTRZOWIE, ZWRACAMY SIĘ DO:

Komisji Europejskiej i administracji krajowych o ustanowienie programów współpracy oraz spójnych struktur wspierających, które pomagałyby sygnatariuszom Porozumienia wdrażać nasz plan działań na rzecz zrównoważonej energii;

Komisji Europejskiej i administracji krajowych, by w swych programach wsparcia nadały priorytetowe znaczenie działaniom prowadzonym przez strony Porozumienia, jak również by informowały miasta o strategiach i systemach finansowania przeznaczonych dla jednostek szczebla lokalnego oraz włączały je w ich przygotowywanie, w zakresie zgodnym z celami miast;

Komisji Europejskiej o prowadzenie rozmów z podmiotami finansowymi w celu stworzenia instrumentów finansowych mogących pomóc w realizacji zadań wynikających z planu działań;

administracji krajowych o włączanie władz lokalnych i regionalnych w proces opracowywania i wdrażania krajowych planów działań na rzecz efektywności energetycznej oraz krajowych planów działań na rzecz energii ze źródeł odnawialnych;

Komisji Europejskiej i administracji krajowych o wsparcie we wdrażaniu naszych planów działań na rzecz zrównoważonej energii zgodnie z zasadami, przepisami i warunkami ustalonymi wcześniej przez Strony oraz takimi, jakie Strony mogą ustalić w przyszłości na szczeblu ogólnoświatowym, zwłaszcza w związku z Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC); nasze aktywne zaangażowanie w obniżanie emisji dwutlenku węgla może przyczynić się również do ustalenia ambitniejszych celów ogólnoświatowych.

MY, BURMISTRZOWIE, ZACHĘCAMY INNE WŁADZE LOKALNE I REGIONALNE DO PRZYŁĄCZANIA SIĘ DO INICJATYWY, JAKĄ JEST NINIEJSZE POROZUMIENIE MIĘDZY BURMISTRZAMI, A TAKŻE INNE ZAINTERESOWANE PODMIOTY DO FORMALNEGO ZAANGAŻOWANIA SIĘ NA RZECZ NASZEGO POROZUMIENIA.

ZAŁĄCZNIKI

1. Rola władz lokalnych w realizacji zadań

Środki z zakresu efektywności energetycznej, projekty dotyczące energii ze źródeł odnawialnych i inne działania związane z energią podejmować można w różnych obszarach działalności władz lokalnych i regionalnych.

- Świadczeniobiorca i usługodawca

Władze lokalne zajmują liczne budynki, które zużywają znaczne ilości energii, np. na potrzeby ogrzewania i oświetlenia. Wprowadzenie programów i działań na rzecz oszczędzania energii w budynkach publicznych może się przyczynić do uzyskania znacznych oszczędności.

Władze lokalne i regionalne świadczą także takie energochłonne usługi, jak transport i oświetlenie ulic, w których to obszarach możliwe są usprawnienia. Nawet w przypadku gdy władze korzystają w tym zakresie z usług podwykonawców, istnieje możliwość wprowadzania rozwiązań energooszczędnych poprzez odpowiednie zamówienia publiczne i umowy o świadczenie usług.

- Organ planistyczny, wdrażający i regulacyjny

Planowanie przestrzenne i organizacja systemów transportu należą do obowiązków większości władz lokalnych i regionalnych. Strategiczne decyzje dotyczące rozwoju miast, na przykład unikania beładnej zabudowy miejskiej, mogą przyczynić się do niższego zużycia energii w transporcie.

Władze lokalne i regionalne pełnią często funkcję regulatora na przykład poprzez ustanawianie norm sprawności energetycznej czy wprowadzanie wymogów stosowania urządzeń umożliwiających korzystanie z energii odnawialnej w nowych budynkach.

- Organ doradczy, motywujący i świecący przykładem

Władze lokalne i regionalne mogą włączać się w informowanie mieszkańców, przedsiębiorstw i innych podmiotów lokalnych o sposobach efektywniejszego wykorzystywania energii oraz motywować ich do podejmowania tego rodzaju wysiłków. Działania uświadamiające są istotnym elementem umożliwiającym zaangażowanie całej społeczności w realizację polityki na rzecz zrównoważonej energii. Ważnymi adresatami projektów dotyczących energooszczędności i korzystania ze źródeł odnawialnych są dzieci, gdyż wyniesiona z lekcji wiedzę będą one przekazywać dalej także poza szkołą. Równie ważne w tym kontekście jest, by władze świeciły przykładem i były wzorcem w działaniach na rzecz zrównoważonej energii.

- Wytwórca i dostawca

Władze lokalne i regionalne mogą promować lokalne wytwarzanie energii oraz wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych. Dobrym przykładem jest skojarzona produkcja ciepła i elektryczności (CHP) w elektrociepłowniach miejskich wykorzystujących biomasę. Władze lokalne i regionalne mogą również zachęcać mieszkańców do realizacji projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych poprzez udzielanie finansowego wsparcia inicjatywom lokalnym.

2. Wzorce doskonałości

Wzorce doskonałości są to inicjatywy i programy stanowiące w skali światowej model pomyślnego wdrażania w środowisku miejskim koncepcji rozwoju energii zrównoważonej. Przedstawiciele takich inicjatyw i programów deklarują poprzez Porozumienie swą gotowość do dzielenia się swoim doświadczeniem i pomagania miastom we wdrażaniu podobnego podejścia wszędzie tam, gdzie ma to zastosowanie i jest właściwe. Zobowiązują się także do transferu fachowej wiedzy poprzez przekazywanie informacji, w tym wytycznych, udział w wydarzeniach organizowanych przez miasta będące sygnatariuszami Porozumienia oraz – ogólnie – dzięki codziennej współpracy w ramach Porozumienia.

3. Struktury wspierające

Do Porozumienia między burmistrzami przystąpić mogą miasta dowolnej wielkości z całej Europy. Miasta, które ze względu na swoje rozmiary nie dysponują zasobami niezbędnymi do przygotowania inwentaryzacji bądź do prac nad planem działań lub przygotowania jego projektu, powinny uzyskać wsparcie ze strony administracji dysponującej takimi możliwościami. Tego rodzaju strukturami wspierającymi mogą być regiony, okręgi, prowincje, aglomeracje, obszary NUTS III czy miasta pełniące rolę mentorów. Każda struktura wspierająca zostanie wyraźnie uznana przez Komisję Europejską za kluczowy podmiot w ramach Porozumienia. Stopień zaangażowania danej struktury w Porozumienie, jak również szczegółowe warunki takiego zaangażowania, w tym kompetencje decyzyjne, zostaną określone w sporządzonej na piśmie umowie szczegółowej.